

Beno Artnak

Sen slike

6. 10.–28. 10. 2017

artKIT, Glavni trg 14, Maribor
KID KIBLA, Maribor, Slovenija

“Proces nastanka slike poteka tako dolgo, da je slika končana in to je takrat, ko umetnik na njej pusti zadnjo sled. A pred tem gre skozi proces razvoja in sprememb. Vsak nanos barve in vsak predah umetnika omogoči sliki neponovljiv trenutek obstoja. Včasih je ta kratek (zgolj trenutek), včasih je dolg (kakor večnost). A z naslednjim nanosom barve trenutka več ni. Slika se spremeni in zaživi svoj naslednji trenutek. Saj, še vedno obstaja. V vsaki potezi. Vse do konca. Slika ima dušo in duša sanja.”

Sen slike reprezentira intuitivne podobe, simulirati hoče hemisferno beta-stanje spanja, tisto, kar si predstavljamo, tisto, kar želimo, ter tisto, kar je ne-realno. Ne-resnično v smislu, da nastaja onkraj zavednega, če verjamemo Freudu, ali ukalupljeno v množično podzavest, če beremo Junga. Tisto, kar povezuje obe teoriji, pa je preprosto dejstvo, da podobe Bena Artnaka iz cikla *Sen slike* niso osnovane na resničnosti. Ni pogleda, ki bi jih videl, ker obstojijo zgolj zato, ker so skrite v individualnosti.

Umetnik izpostavlja prepričanje, da slika obstoji tako rekoč "od zmeraj": da je od namestitve platna na štafelaj le še proces v nastajanju. V resnici je upodobitev od ideje naprej le še seštevek momentov navdiha, napredujočega v posamičnih, medsebojno neločljivo povezanih fazah. Umetnik je tisti, ki določa "konec" slike in s tem oznani njen pohod na osvajitev opazovalčevega pogleda. Vsaka slika nosi svojo konotativno vsebino, ki je pomembna za njen oziroma za umetnikov razvoj. Opazovalec tega sicer ne more videti, morda pa lahko to zasluti.

Beno Artnak je prve stike z umetnostjo vzpostavil že v otroštvu s pomočjo slikane revije *Vseved*, v kateri so objavljali življenjepise velikih umetnikov, opremljene z ilustracijami, ter njihova dela. Najstniški navdih je našel v zbirki Muzeji sveta ter stripih, po študiju pa se nasloni na ameriški črni val, katerega značilnost so risba, kontrasti in minimalizem potez.

Obdobje črnega vala se je močno prijelo v nekdanji Jugoslaviji, predvsem v filmski umetnosti. S povezovanjem amaterske in profesionalne produkcije ter izpostavljanjem ključnih tematskih poudarkov pomeni črni val predvsem kritiko družbene realnosti: z razkrivanjem njenih perečih, a javno prikritih problematik, kot so brezposelnost, brezdomstvo, revščina, kriminal, prostitucija, družbeno obrobje, poseže neposredno v kreativno soc-realno kulturo tistega časa.

Ključno za razvoj slikarskega talenta Bena Artnaka je bilo dejstvo, da je v Mariboru, kot povsod v državi, že konec osemdesetih vladal nestrpen pristop, ki je za prepoznanje umetniške vrednosti od umetnika terjal (in jo v resnici še danes) umetniško akademsko izobrazbo. Formalna umetnost ali pač, hvala bogu, naiva. To je preprosta manipulativna logika: formalizacija umetniškega izobraževanja naj bi diplomantom zagotavljala ne le umetniške, temveč in morda predvsem razstaviščno oziroma galerijsko zmožnost, kar predstavlja odločujočo prednost pred "zgolj" kreativci in samouki. Obrti v umetnosti se je bilo potrebno izučiti v državnem šolskem sistemu, v nasprotnem primeru je umetnik lahko zlahka ostal, vsem morebitnim kvaliteta navkljub, le prezrt amater.

Beno Artnak slikarski navdih črpa predvsem iz energije mladokulturnega vrenja osemdesetih in devetdesetih, artistično gonilo pa ostaja želja po vrnitvi in ponovni emancipaciji *figure* v sodobnem likovnem prostoru. Z navidezno brezbriznostjo slikarske poteze ter zavajajočo lahkotnostjo kompozicije dosega prepričljivo upodobitveno sinergijo, ki njegovim portretom omogoča, da dihajo opazovalcu ne le v obraz, temveč – in to je odločilno – predvsem za vrat.

– Nina Jeza

Beno Artnak, *Sen slike*

– otvoritev razstave v petek, 6. 10. ob 18. uri

– zajtrk z umetnikom v soboto, 7. 10. ob 10. uri

Razstava je odprta do 28. oktobra 2017.

Razstavišče artKIT, Glavni trg 14, Maribor
torek–petek 10.00–13.00 in 17.00–19.00, sobota 10.00–13.00

KIBLA

KID KIBLA sofinancirajo Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Maribor, projekt RISK CHANGE (2016–2020) sofinancira program Ustvarjalna Evropa Evropske Unije.